

RAN-1805000101050001

F.Y.LL.B (Sem. -I) Examination December - 2025

Banking Laws

Time: 3 Hours]

[Total Marks: 100

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book (2) Do not change question numbers (3) Discuss appropriate Case-law & illustrations in support of answers	Seat No.: <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table> Student's Signature						

- પ્ર.1.** બેંકિંગ રેગ્યુલેશન એક્ટ હેઠળ બેંકિંગ કંપનીઓ કયા કામકાજ કરી શકે અને કયા કામકાજ કરવા પર નિયંત્રણ છે? -સમજાવો. 14
- અથવા**
- પ્ર.1.** કયા ફેરફારોને આધિન, બેંકિંગ રેગ્યુલેશન એક્ટ એ સહકારી મંડળીઓ ઉપર લાગુ કરી શકાય છે? સમજાવો.
- પ્ર.2.** બેંકિંગ રેગ્યુલેશન એક્ટ હેઠળ ન્યાયપંચની રચના, તેની સત્તાઓ અને કાર્યવાહીઓ સમજાવો. 14
- અથવા**
- પ્ર.2.** રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાના મુખ્ય કાર્યોની ચર્ચા કરો.
- પ્ર.3.** રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા અધિનિયમ, 1934 હેઠળ નોન-બેંકિંગ નાણાકીય કંપનીઓ (નોન-બેંકિંગ સંસ્થાઓ) નું નિયમન સમજાવો. 14
- અથવા**
- પ્ર.3.** “રિઝર્વ બેંક એ બેંકરોની બેંક છે” આ વિધાન રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા અધિનિયમ, 1934 અન્વયે ચર્ચા કરો.
- પ્ર.4.** ધારણકર્તા અને યથાનુક્રમે ધારણકર્તાની વ્યાખ્યા આપી તેઓના હક્ક અને વિશેષધિકારોની વિસ્તૃતમાં ચર્ચા કરો. 14
- અથવા**
- પ્ર.4.** પરાક્રમ્ય લેખની વ્યાખ્યા આપી તેના પ્રકારો વિગતવાર ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- પ્ર.5.** ચેક એટલે શું? ચેકના અનાદર બદલ દંડની જોગવાઈ સમજાવો. 14
- અથવા**
- પ્ર.5.** બેંકિંગ લોકપાલની સત્તાઓ અને કાર્યોની ચર્ચા કરો.
- પ્ર.6.** લોકપાલ દ્વારા ફરિયાદના નિકાલ અને એવોર્ડની પદ્ધતિ જણાવો. 14
- અથવા**
- પ્ર.6.** બેંકિંગ લોકપાલ યોજનાના મુખ્ય લક્ષણો જણાવો.

પ્ર.4. ટૂંક નોંધ લખો. (કોઈ પણ બે)

16

1. શાખા માહિતી
2. બેંકિંગ કંપનીઓને લાઇસન્સ
3. બેંકિંગ લોકપાલનું મહત્વ
4. શેરો

ENGLISH VERSION

- Q. 1.** What operations can banking companies perform and which operations are controlled under the Banking Regulation Act?- Explain **14**
- OR**
- Q. 1.** Subject to what modification can the Banking Regulation Act be applied on co-operative society? Explain
- Q. 2.** Explain the constitution of the tribunal under the banking regulation act with its power and scope of proceedings. **14**
- OR**
- Q. 2.** Discuss the core function of Reserve Bank of India.
- Q. 3.** Explain regulation of non banking financial companies (non-banking institutions) under the Reserve Bank of India Act, 1934. **14**
- OR**
- Q. 3.** “Reserve Bank is a banker’s bank” discuss the statement under Reserve Bank of India Act, 1934.
- Q. 4.** Define ‘holder’ and ‘holder in due course’. Discuss its rights and privileges in detail. **14**
- OR**
- Q. 4.** Define negotiable instruments. Write its kinds in detail with illustration.
- Q. 5.** What is cheque? Explain provision of penalty for dishonour of cheque. **14**
- OR**
- Q. 5.** Discuss the powers and functions of banking ombudsman.
- Q. 6.** State mode of disposal and award of complaints by the ombudsman. **14**
- OR**
- Q. 6.** State the salient features of banking ombudsman scheme.
- Q. 7.** **Write short notes. (Any two)** **16**
1. Credit information
  2. Licensing of banking company
  3. Importance of banking Lokpal
  4. Endorsement